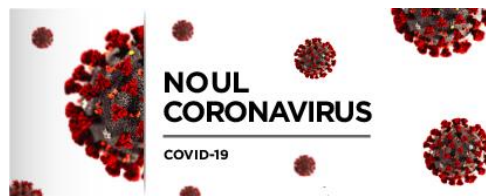

Starea de urgență II – evoluția restricțiilor în contextul social-economic

La data de 8 aprilie 2021, Comisia pentru Situații Excepționale a emis o nouă [dispoziție](#) prin care au fost revizuite unele acțiuni restrictive aprobate anterior și introduse măsuri noi, orientate spre susținerea cetățenilor și a mediului de afaceri din Republica Moldova, precum urmează:

I. Regimul ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj

- (i) Pe perioada stării de urgență, prin derogare de la art. 20 alin. (4) al Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj („**Legea nr. 105/2018**”), subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă iau decizii privind:
- programarea vizitelor lunare la subdiviziunea teritorială la care este înregistrată persoana ca șomer, pentru a primi sprijin în vederea încadrării în muncă;
 - participarea șomerilor la interviuri cu angajatorii în legătură cu perspectivele de angajare, organizate de subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă sau din propria inițiativă;
 - participarea la măsurile active de ocupare a forței de muncă.
- ✓ **Deci, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă nu ia decizii când persoana înregistrată cu statut de șomer: (i) este obligată să accepte locul de muncă corespunzător, și/sau (ii) să informeze subdiviziunea teritorială la care este înregistrată despre orice schimbare a condițiilor ce au determinat acordarea statutului de șomer, în termen de 3 zile lucrătoare de la apariția schimbării. Aceste obligații rămân în continuare în sarcina șomerului în virtutea legii (art. 20 alin. (4) lit. d)-e) din Legea 105/2018).**
- (ii) Se permite subdiviziunilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă înregistrarea persoanelor care nu întrunesc condițiile de a primi statut de șomer, conform Legii nr. 105/2018, dar care și-au pierdut locul de muncă în perioada stării de urgență, în legătură cu situația pandemică (situație confirmată printr-un certificat al angajatorului la care a lucrat) și stabilirea pentru aceste persoane, din ziua depunerii cererii, a ajutorului de șomaj în mărime de 1054 lei lunar, dacă întrunesc următoarele condiții:
- nu sunt angajate oficial, în baza contractului individual de muncă sau contractului de prestări servicii;
 - nu dețin o patentă de întreprinzător individual;
 - nu sunt fondatori, asociați sau administratori ai unei persoane juridice cu scop lucrativ sau nu sunt întreprinzători individuali;
 - nu realizează venituri la momentul emiterii deciziei de stabilire a ajutorului de șomaj;
 - nu sunt studenți la una dintre instituțiile de învățământ, cu frecvență la zi;
 - nu au statut de pensionar.
- ✓ **Deci, ajutorul de șomaj va putea fi acordat și studenților la una dintre instituțiile de învățământ cu frecvență redusă, membrilor persoanei juridice fără scop lucrativ (asociație obștească, fundație, instituție privată), fondatorilor, asociațiilor sau administratorilor unei persoane juridice cu scop lucrativ sau întreprinzătorilor individuali aflați în proces de insolvență, lichidare, inactivi sau care nu generează venituri în ultimele 12 luni premergătoare datei înregistrării, dar și celor care întrunesc condițiile generale prevăzute de lege privind statutul de șomer conform art.20 din Legea nr.105/2018, inclusiv, au vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta stabilită pentru obținerea dreptului la pensie pentru limită de vârstă sau la o altă categorie de pensie; sunt apti pentru prestarea unei munci, nu au un loc de muncă; nu studiază la o formă de învățământ cu frecvență; caută activ un loc de muncă atât în mod individual, cât și prin intermediul subdiviziunii teritoriale; sunt înregistrate cu statut de șomer la subdiviziunea teritorială.**
- (iii) Corespunderea solicitanților condițiilor stipulate la lit. a), b) și c) este confirmată de către subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, în baza interconexiunilor cu sistemele

informaționale ale altor instituții, iar corespunderea solicitanților condițiilor stipulate la lit. d), e) și f) este confirmată de către aceștia printr-o declarație pe proprie răspundere.

- (iv) Ajutorul de șomaj pentru persoanele menționate la subpunctul (ii) se acordă în limita mijloacelor financiare disponibile, iar în cazul în care cheltuielile respective vor depăși limita mijloacelor financiare disponibile, acestea vor fi propuse și aprobate la rectificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2021.

II. Regimul de subvenționare a dobânzilor

- (i) Se extinde perioada de implementare a Programului de subvenționare a dobânzilor pe perioada ianuarie - mai 2021 inclusiv, în următoarele condiții:
- a. Beneficiari ai Programului de subvenționare a dobânzilor sunt întreprinderile care întrunesc cumulativ următoarele condiții:
 - au contractat/contractează credite în perioada 1 mai 2020 - 31 mai 2021, inclusiv;
 - veniturile declarate în dările de seamă fiscale, constatate conform datelor contabilității financiare pentru perioada fiscală 2020, sunt mai mici decât cele obținute și declarate pentru perioada fiscală 2019.
 - b. Achitarea subvenției se efectuează pentru dobânzile achitate până la data de 31 mai 2021, inclusiv.
- ✓ **După cum am expus în publicația [anterioară](#) (pag. 8), Programul de subvenționare a fost implementat prin Legea privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative nr.60/2020. În cadrul acestui program, statul și-a asumat obligația de a rambursa debitorilor dobânzile la împrumut plătite creditorilor.**

III. Regimul de rambursare a T.V.A.

- (i) Se extinde perioada de implementare a Programului de rambursare a TVA pe perioada ianuarie - mai 2021, inclusiv, în următoare condiții:
- a. Suma rambursării TVA va constitui mărimea minimă dintre următoarele sume:
 - suma TVA spre deducere în perioada ulterioară, înregistrată pentru ultima perioadă fiscală privind TVA;
 - suma achitată a impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajator, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală datorate de salariat pentru perioada fiscală și/sau perioadele fiscale ce corespund perioadei ianuarie - mai 2021 inclusiv.
 - b. Suma cumulativă a subvenției pe perioada Programului de rambursare a TVA nu va depăși suma TVA destinată perioadei ulterioare, reflectată în declarația privind TVA pentru perioada fiscală decembrie 2020.
- ✓ **Deci, rămân aplicabile prevederile art. I cap. II din Legea nr.60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, în măsura în care nu contravin Dispoziției nr. 2 (adică, termenul, suma rambursării T.V.A.), cu excepția producătorilor agricoli afectați, pentru care se aplică prevederile Legii nr.60/2020. Pentru mai multe detalii, găsiți publicația anterioară la acest subiect [aici](#) (pag. 15).**

IV. Regimul primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și asigurări sociale

- (i) Întreprinderile, subiecți ai impunerii, sunt în drept să beneficieze de prelungirea termenului de depunere a dărilor de seamă fiscale și a termenului de stingere a obligațiilor fiscale pentru achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii conform dărilor de seamă fiscale respective, în cazul în care conducătorul întreprinderii (reprezentantul acestuia) și/sau o altă persoană cu funcție de răspundere a acestuia care, în virtutea atribuțiilor de serviciu, este obligată să prezinte dările de seamă fiscale și să stingă obligația fiscală în modul și în termenele stabilite de legislația în vigoare, se află în concediu medical în legătură cu tratamentul virusului COVID-19, la data limită de depunere a dărilor de seamă fiscale și de achitare a obligației fiscale către buget.

- (ii) Exercițarea acestui drept se efectuează în baza cererii depuse la Serviciul Fiscal de Stat. La cerere se anexează copia certificatului medical și confirmarea de la medicul de familie, potrivit căreia persoana a beneficiat de concediu medical în legătură cu tratamentul virusului COVID-19.
- (iii) Termenul modificat va reprezenta data indicată în cererea depusă de către contribuabil către Serviciul Fiscal de Stat și care nu va depăși:
 - a. data de 25 aprilie - pentru perioadele al căror termen de declarare și/sau de achitare a survenit până la data emiterii Dispoziției nr. 2;
 - b. data de 25 a lunii următoare celei în care a survenit termenul de achitare și prezentare a dărilor de seamă fiscale corespunzătoare.
În termenul respectiv urmează a fi prezentate dările de seamă și efectuată achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii la buget.
- (iv) Prevederile sunt aplicabile perioadelor fiscale al căror termen de prezentare a dărilor de seamă fiscale și achitare a obligației fiscale survine în perioada 1 ianuarie - 31 mai 2021.
 - ✓ **Deci, în cazul în care conducătorul întreprinderii (reprezentantul acestuia) și/sau o altă persoană cu funcție de răspundere se află în concediu medical în legătură cu tratamentul COVID-19 și, prin urmare, anticipează imposibilitatea prezentării dării de seamă fiscale chiar și în condițiile prelungirii acestui termen, este recomandabil de a delega responsabilitatea unei alte persoane, astfel fiind evitate sancțiunile din partea organului fiscal.**

V. Regimul impozitelor pe bunuri imobiliare

- (i) În cazul bunurilor imobiliare, inclusiv a terenurilor persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, precum și al terenurilor neevaluate ale gospodăriilor țărănești (de fermier), termenul de achitare a impozitului pe bunurile imobiliare/impozitului funciar până la 30 iunie a anului curent se răsfrânge asupra obiectelor impunerii existente și/sau dobândite de către categoriile respective de contribuabili până la data de 31 martie inclusiv a anului curent, iar termenul de achitare până la 25 martie a anului următor anului de gestiune - asupra bunurilor dobândite după data de 31 martie a anului curent;
- (ii) Avizele de plată a impozitului pe bunurile imobiliare/impozitului funciar ce urmează a fi expediate fiecărui subiect al impunerii de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor cel târziu până la 15 iunie a anului curent vor conține informația cu privire la obligațiile fiscale calculate pentru obiectele impunerii existente și/sau dobândite de către categoriile respective de contribuabili până la data de 31 martie inclusiv a anului curent, iar cele ce urmează a fi expediate cel târziu până la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune - informația cu privire la obligațiile fiscale calculate pentru obiectele impunerii dobândite după data de 31 martie inclusiv a anului curent.
 - ✓ **Potrivit Legii,**
 - **În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător existente și/sau dobândite până la data de 31 mai inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiecții impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai târziu de data de 30 iunie a anului curent;**
 - **În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător existente și/sau dobândite după data de 31 mai inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiecții impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului de gestiune.**

VI. Alte restricții cu impact social

- (i) Se permite reluarea:
 - a. Antrenamentelor pentru pregătirea participării în turnee internaționale a sportivilor, membri ai loturilor naționale, cu respectarea obligatorie a tuturor măsurilor de prevenire și control al infecției COVID-19;
 - b. Competițiilor sportive desfășurate în aer liber, fără spectatori, de către federațiile sportive naționale acreditate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, cu respectarea

măsurilor de sănătate publică și a Instrucțiunilor aprobate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

- ✓ **Deci, antrenamentele pot fi realizat atât în spații deschise, cât și în spații închise, iar competițiile sportive – doar în spații deschise, în ambele cazuri cu respectarea măsurilor de prevenire a infecției COVID-19.**
- (ii) Se permite organizarea stagiilor de practică în învățământul profesional tehnic și superior pentru elevii/studentii din grupele absolvente.
- ✓ **Deci, organizarea stagiilor de practică este permisă cu prezență fizică, în cadrul atelierelor, laboratoarele și gospodăriile instituției de învățământ profesional tehnic, în întreprinderi, instituții și alte organizații interesate să funcționeze ca bază de practică, inclusiv cele de creație, precum și în cadrul instituțiilor, organizațiilor, companiilor, societăților și al altor structuri cu care instituția de învățământ superior are încheiate contracte de colaborare. Condiția de bază este ca elevii și studenții să fie absolvenții instituțiilor date de învățământ, fiind excepții: învățământul preșcolar (grădiniță, centru comunitar), primar (școala primară), secundar (gimnaziu, liceu), special (școală auxiliară, instituție specială).**
- (iii) Pe perioada stării de urgență nu se implementează prevederile privind:
- a. Realizarea activităților de interes comunitar;
 - b. Verificarea la reședința curentă a solicitantului/beneficiarului a autenticității informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social și a corectitudinii utilizării ajutorului social.
- (iv) Se interzice aflarea în spații publice (păduri, parcuri, alei, plaje, zone de agrement, terenuri de joacă, etc.) în grupuri mai mari de 3 persoane, cu excepția membrilor de familie.
- ✓ **Legislația civilă nu reglementează în mod expres noțiunea de „membru de familie”, și, astfel, rămâne discutabilă interpretarea acesteia în contextul restricției impuse. Totuși, pentru o primă percepție, Codul Penal definește noțiunea, astfel încât prin membru de familie se înțelege:**
 - **în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii;**
 - **în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celorla dintre soți (concubinaj). Deci, în cazul membrilor de familie nu se extinde interdicția privind numărul de persoane, adică se permite aflarea în spații publice a 3 și mai mulți membri ai familiei.**

© BAA Gladei și Partenerii, 12 aprilie 2021

Notă: Informația de mai sus nu constituie o consultație juridică și utilizarea ei nu poate atrage răspunderea juridică a autorilor sau altor furnizori. Pentru consultații juridice, contactați Biroul asociat de avocați Gladei și Partenerii, email office@gladei.md sau alexandrina.roibu@gladei.md.